

BERNIER

VILJAMARKKINAN NÄKYMÄ KEVÄT / SYKSY 2024

Sam Tallberg, Viljelijän Berner
Tuoteryhmäjohtaja / Viljakauppa

POIMINNAT:

- 2022/23 ennätys hinnat, mutta vääristä syistä
- Markkinat unohtavat nopeasti
- Mihin hävisi Itämeri-vähennys?
- Onko kevään markkina jo "valmis"?
- Mitä uskallamme ajatella ensi satokaudesta ja mitä seurata kevään kynnyksellä?
- Valintojen edessä – pari sanaa riskienhallinnasta

2022: KAIKKI MUUTTUI, VAI MUUTTUIKO?

2022 helmikuussa hintashokki myös viljamarkkinoille Venäjän hyökättyä – ”kukaan” ei uskonut sotaan Euroopassa.

Maailman raaka-ainemarkkinat välittömästi sekaisin

Vehnän pörssihinta (kuvassa) kävi hetkellisesti yli 440 EUR

- Lähtötaso oli jo historiallisesti korkealla

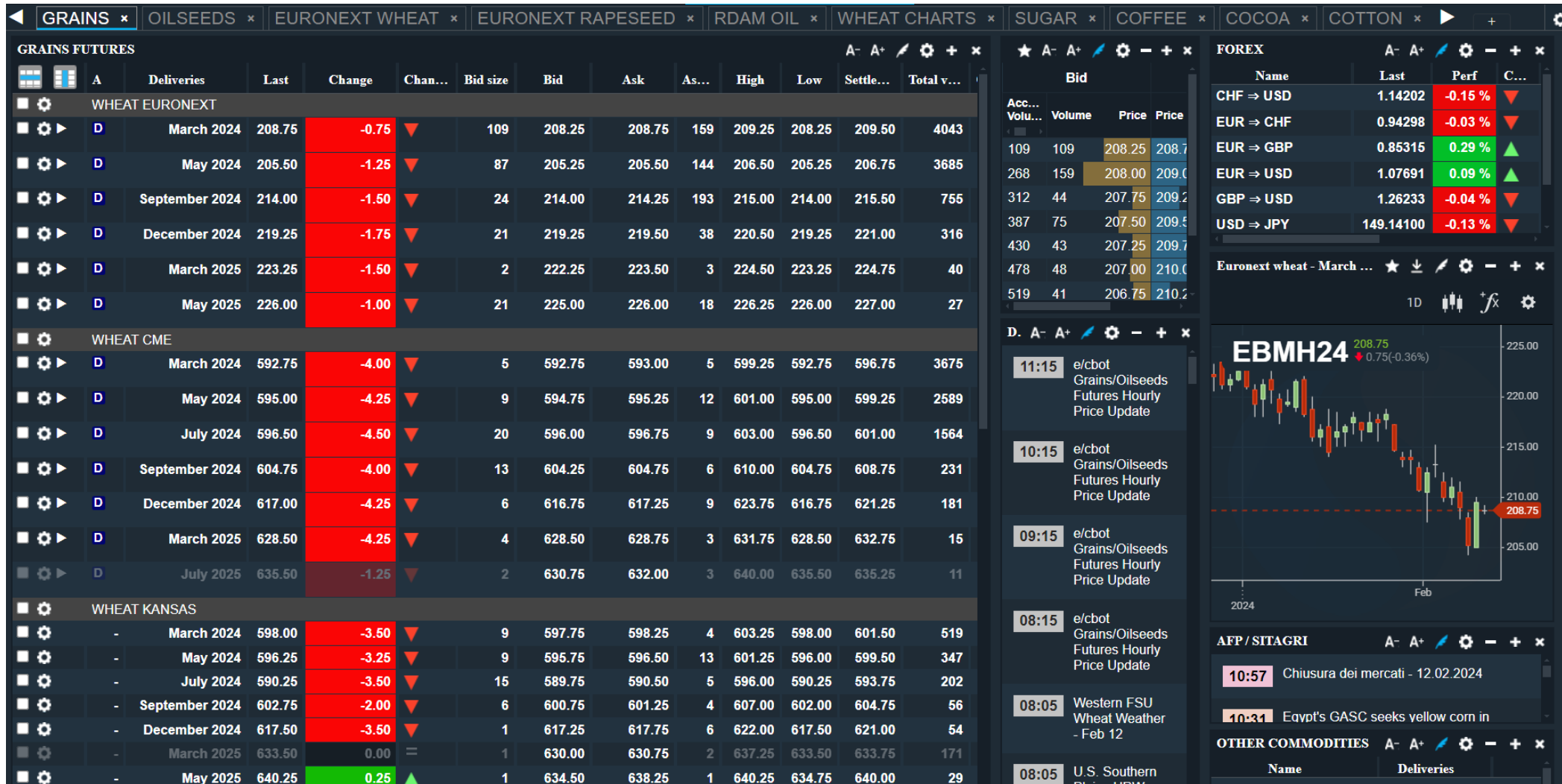

Konfliktin edetessä ja ”jäättyessä” hinnat alkoivat laskea

- Viljaa riittää sodasta huolimatta
- Venäläinen vilja kelpaa monelle
- Mustameri ”rauhottunut”
- Ukrainalla keinot viedä viljaa

Euronext-vehnän hinta pudonnut alimmilleen sitten kesän 2021 (lähelle 200 EUR/tn)

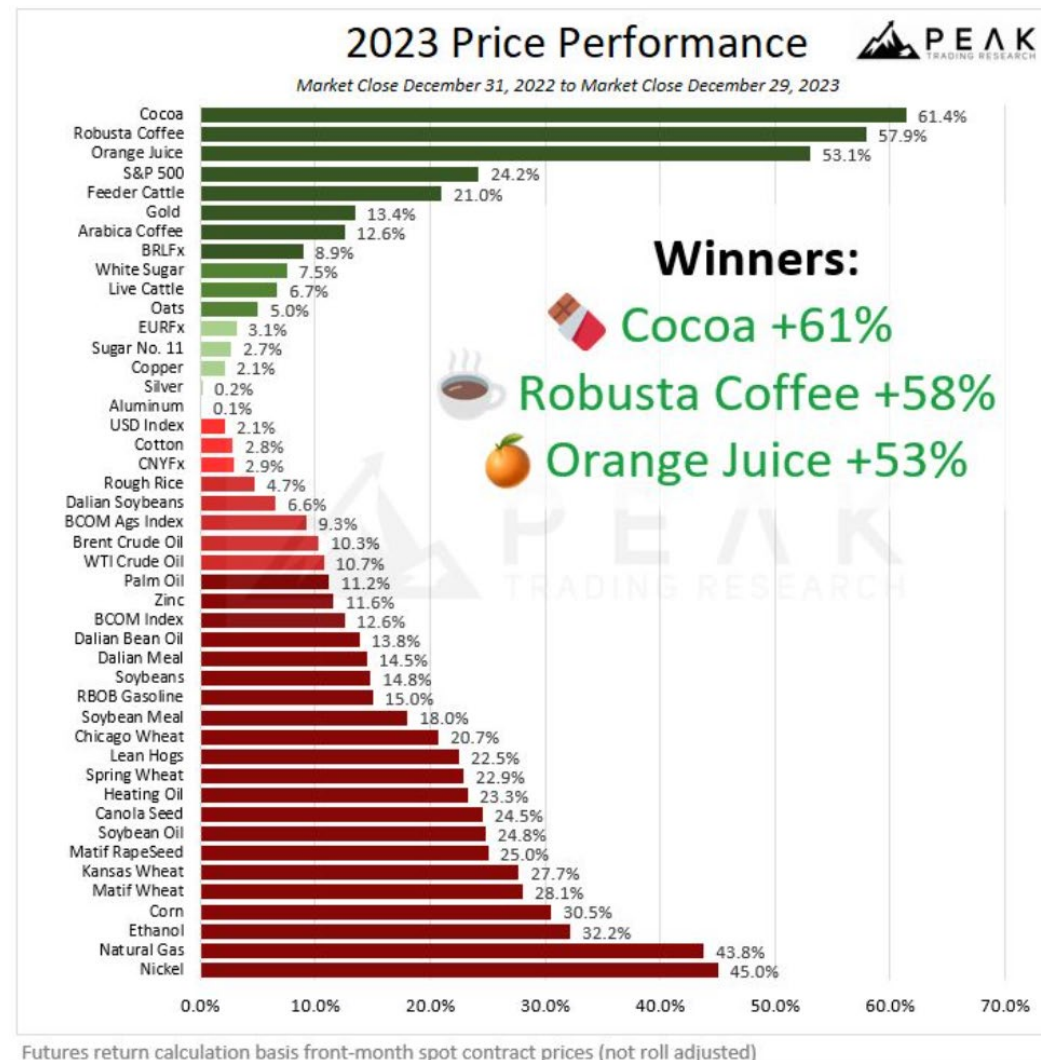
"TYYPILLINEN 2023/2024 KUVAKAAPPAUS TRADERIN RUUDULTA"

2023: HINTOJEN LASKUA

- Raaka-aineiden hintakehitystä 2023 →
- Maailman viljasato 2023/24 todennäköisesti suurin koskaan
- Markkinat ovat "kynnistyneet", tarvitaan "yhä enemmän", että tapahtuu suurempia hintaliikkeitä
- Lähi-Idän levottomuus
  - Jemenistä tehdyt ohjusiskut kauppalaivoihin → USA:n iskut → Iranin rooli
- Leimahduspisteitä:
  - Kiina/Taiwan
  - Venäjän vaalit
- Ukraina kiihdyttänyt iskuja Venäjän infrastruktuuriin: jalostamot, tehtaat, kauppalaivat..

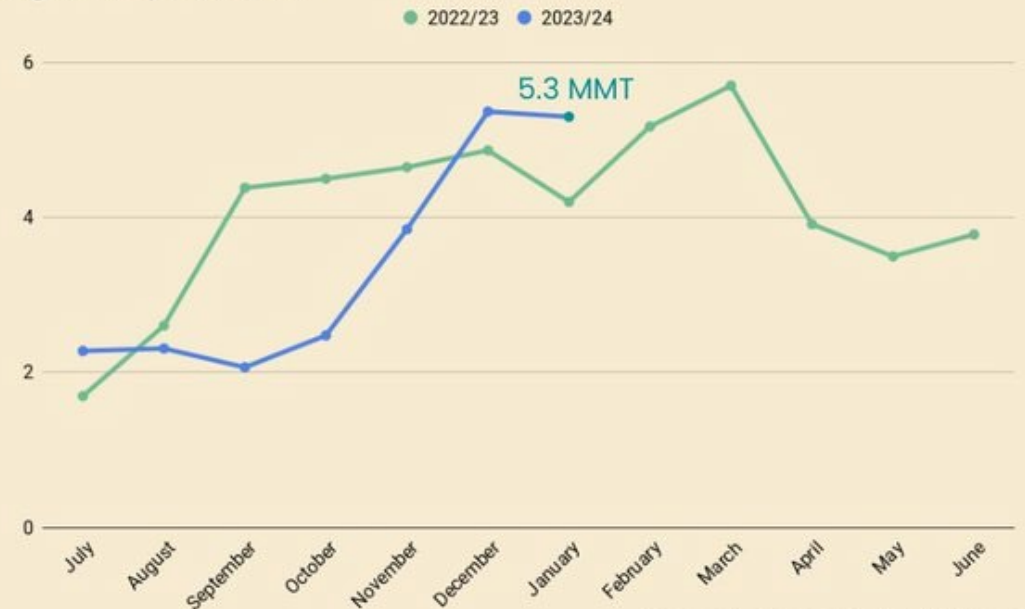

UKRAINA

- Ukraina ei enää tarvitse Mustanmeren "vientisopimusta"
- Ukrainalaisen viljan vientimäärät 2 viime kuukautta korkeimmillaan sitten maaliskuun 2023, vaikka vientikäytäväsopimus loppui kesällä
- Viennistä noin puolet maissia, vehnä muodostaa pääosan muusta viennistä
- Maissin vienti n. 20% jäljessä edellistä satokautta, vehnän vain muutaman prosentin

UKRAINE GRAIN EXPORTS SURPASS LAST YEAR'S FIGURES FOR SECOND CONSECUTIVE MONTH

Ukraine grain exports, MMT

Source: SovEcon, Ukraine Customs

 THE SIZOV REPORT by SovEcon

VEHNÄN HINTA (EURONEXT) 5-V

barchart

SUOMI 2023/24 - VEHNÄ

Pieni ja suhteellisen heikkolaatuinen sato:

Kotimaan hinnat ovat eriytyneet Euroopan- ja maailmanmarkkinasta

Vientiä EI käytännössä pystytty tekemään lainkaan (määrä, hintatasot)

Euronext-pörssihinta + vientipreemio vs. kotimaan keskimääräinen hankintahinta

Kevät: ero n. 35 EUR/tonni

Syksy: ero n: 15 EUR/tonni

Syysvehnän kylvöalaennuste laski merkittävästi – hinnan puolesta vienti syksyille lähempänä.

Mitä tapahtuu, jos sato on hyvä → kotimaan hinnat laskevat → vienti?

VEHNÄN HINTA SUOMI VS. VIENTI KEVÄT 2024, ITÄMERILISÄ

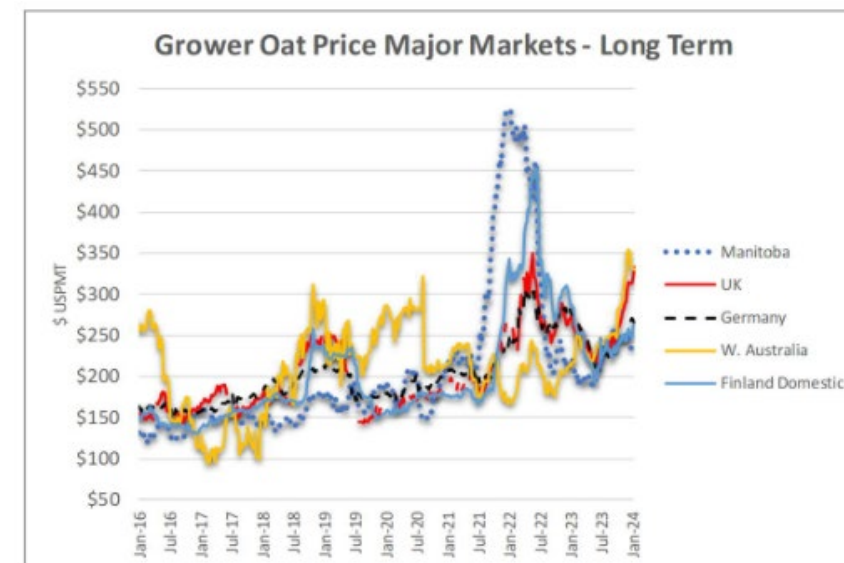
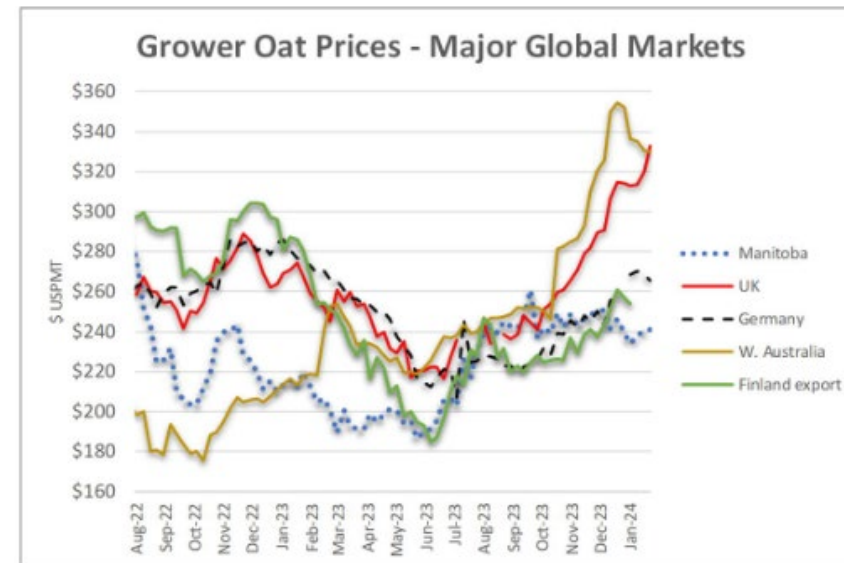

VEHNÄN HINTA SUOMI VS. VIENTI SYKSY 2024

KAURAN KATKERAN-SULOINEN VUOSI

- Poikkeus – sato riittänyt vientiin välttävästi/kohtuullisesti
  - Vaikeita laatuhaasteita, vain alle 70% elintarvikekelpoista (arvio)
  - Myös rehuksi kelpaamatonta (ongelma, riski)
- Kysyntä ollut vahvaa Eurooppaan
  - Ruotsissa katastrofaalinen sato
  - Britanniassa keskiverto/välttävä sato
  - Saksassa huono sato, Espanjassa huono sato
- Kauppaa käyty vilkkaasti myös ensi syksyyn
  - Vientimarkkina jo rauhoittumassa
  - Hinta ollut aivan poikkeuksellinen tähän ajankohtaan
  - Hintasuhde esim. vehnään edelleen houkutteleva

MITÄ KEVÄÄLLÄ TAPAHTUU? MENIKÖ MARKKINA JO ALTA?

- Hinnat edelleen korkealla sekä historiallisesti että kansainvälisesti (vehnä, kaura), kysyntä alkaa yskiä
- Hintaero ohrassa esim. Baltiaan pitkään yli 50 EUR/tonni – nyt sulanut: kotimaan hinnat alimmillaan nyt 160 EUR tuntumassa
- Hintojen nousu näyttää taittuneen – jopa vehnä/kaura laskussa
- Vientiin ei riitä vehnää eikä ohraa, eikä hinta ole kilpailukykyinen
- Kauran vahva vientimarkkina rauhoittumassa

SATOKAUSI 2024-25

- **Skenaarioita:**
  - Paluu normaaleihin satotasoihin
    - mahdollisuus vientiin myös vehnälle ja ohralle
  - Normaali, hyvä kaurasato
    - Kauppaa ennakkoon, jotta saadaan hyvät hinnat kiinni
- **Haasteet:**
  - (Vehnä ja ohra): sopimusten kiinnittäminen ennakkoon: vienti vaatii suuret volyymit kerralla
  - (Kaura): toksiinit, EU-vaatimukset
    - T-2/HT-2 analysointi pakollista 1.7.alkaen!

POINTTEJA VALINNOISTA JA RISKIENHALLINNASTA

- Riskiä kannattaa aina hajauttaa monella tapaa:
  - Eri hinnoittelumallit
  - Hinnalla spekulointi on vaarallisempaa kuin koskaan
  - Jos hinta kantaa, on järkevää kiinnittää osa sadosta ajoissa
    - Satotason yliarviointi myös vaarallista
- "Kovat sopimukset":
  - Kaikki sopimuksemme ovat sitovia niin määrän kuin laadun osalta
  - Jos emme saa tavaraa, joudumme hankkimaan sen mistä tahansa hinnalla millä hyvänsä
    - Toisaalta etenkin vientikauppa tehdään pitkälti etukäteen
    - Jos emme ole mukana, markkina katoaa alta

LOPUKSI

- Normaaliosuhteissa "itämerivähennys" on fakta. Etäisyys, kulut (satamat, jääluokka, työajat)
  - Tämä voi kumoutua väliaikaisesti, jos sato ei riitä kotimaan tarpeisiin
- Normaalisato = Suomi tarvitsee vientiä → itämerivähennys palaa, tai lähenee ilman suuria sato-ongelmia maailmalla
- Vienti tarvitsee rohkeutta ja ennakkointia
  - Vientitoimijalle iso riski – myös pääomavaatimukset ovat tähtitieteellisiä
- Käyttäkää hyväksenne tiedotteita, markkinakatsauksia, olkaa yhteydessä!

SEURAA MEITÄ

WWW.VILJELIJANBERNER.FI

WWW.BERNER.FI

BERNIER